

CUPRINSUL

Octavian Goga – Mama	5
Nichifor Crainic – Poetul	6
Rudyard Kipling – Ankus-ul regelui	8
Calistrat Hogaş – Pe drumuri de munte	27
Ioan Slavici – Budulea Taichii	30
Jules Verne – Copiii căpitánului Grant (Lupii roșii)	36
Isaac Asimov și Robert Silverberg – Băiețelul cel urât	46
Radu Gyr – Vioara din pod	56
Viorel Horj - Noiembrerie	57
Mark Twain - Un yankee la curtea regelui Arthur (I. Camelot II. Curtea regelui Arthur)	58
Ionel Teodoreanu – La Medeleni	66
Branislav Nușici - Istoria	71
Anton Pann – Învățătura dată rău se sparge de capul tău	80
Anton Pann – Ca să ascultă bine este și sfatul unei neveste	81
Anton Pann – Haina mai mult e privită decât persoana cinstită	82
Anton Pann – Multe sunt astăzi vorbite, dar mâine ies diferite	83
Locuțiiuni	84
Clișee internaționale	88
François Rabelais – Gargantua și Pantagruel	89
A. P. Cehov – Cameleonul	92
Mircea Sintimbreanu – Oameni fără imaginație	96

Ion Agârbiceanu – Salcâmii în floare	100
Igor Akımuşkin – De ce luminează putregaiurile?	107
Igor Akımuşkin – „Doamna voalată”	109
Igor Akımuşkin – „Focurile spiridușilor”	110
George Coșbuc – Cetatea Neamțului	112
George Coșbuc – Cântecul redutei	118
Ion Creangă – Amintiri din copilărie	121
Petre Ispirescu – Jocul de-a leapșă	124
Folclorul copiilor	125
Nina Cassian – În Țara lui Mură-n gură	126
Mircea Nedelciu – O căutare în zăpadă	130
Simona Popescu – Simțuri	134
Jane Van Lawick-Goodall – În umbra omului	136
Diana Popescu – Povestea merge mai departe	138
Nina Cassian – Pescuitul miraculos	139
Nina Cassian – Sonet (joc în limba spargă)	140
Fabula Lupul și mielul de La Fontaine recreată în limba română de Gheorghe Tileagă	140
Despre film	141
Dicționar cinematografic 1	144
Dicționar cinematografic 2	145
Cronica de film	147
Paulina Popa – Puiul de ciută	149
Mihail Sadoveanu – Frații Jderi	150
Alexandre Dumas – Cei trei muschetari. Sfatul muschetarilor	154
Radu Tudoran – Toate pânzele sus!	158
Constantin Chiriță – Cireșarii. Castelul fetei în alb	163
Mihai Tican-Rumano – La vânătoare în Congo	169
Costache Olăreanu – Primele călătorii	172
Petre Ispirescu – Fata săracului cea isteață	176
Bogdan Lupescu – Surorile cerului	184
Ion Longin Popescu – Dezmoșteniții lui Bill Gates	186
Mihai Eminescu – Povestea codrului	188
George Coșbuc – Rea de plată	190
Ştefan Baciu – Fata din ierburi	191

Serghei Esenin – Din ciclul „Motive persane”	192
Jacques Prévert – Copiii care se iubesc	193
Valeriu Barbu, Laura Mărgineanu – Migrățiile	194
Întâia Epistolă către Corinteni a Sfântului Apostol Pavel	195
Titu Maiorescu – Însemnări zilnice	196
Mircea Eliade – Memorii (II)	197
Aron Cotruș – Horia	198
Eginald Schlatner – Cocoșul decapitat	200
Ion Ghica – Scrisori către Vasile Alecsandri, Nicu Bălcescu	202
Nicolae Iorga – Avem suflete eroice: Bănciulescu	206
Mircea Eliade – Încercarea labirintului	207
Ion Longin Popescu – Interviu cu Dorothy Tarrant	210
Vasile Voiculescu – Flori	211
Alexandru Macedonski – Rondelul crinilor	212
Alexandru Macedonski – Rondelul cascadelor de roze	213
Gheorghe Tomozei – Miradoniz	214
Cuiul lui Pepelea	218
Alexandru Mitru – Legendele Olimpului. Eroii	220
Oscar Wilde – Fantoma din Canterville	225
Otilia Cazimir – În pădure	226
Otilia Cazimir – Viață	228
St. O. Iosif – Cântec sfânt	242
Magda Isanos – Copilul meu, să nu mă cauți	244
Tudor Arghezi – Lumină lină	249
Tudor Arghezi – Giuvaere	249
Karinthy Frigyes – Îmi meditez copilul	251
Mircea Pora – Un om a ridicat o hârtie	255
Anecdote cu scriitori	257
Glume	263
Valentin Borda – Mitrea Ilarie	267
Vasile Pistolea – Floriile (Duminica Floriilor)	270
Exerciții și jocuri	273
Soluțiile unor exerciții	283

CORNELIU CRĂCIUN

CULEGERE DE TEXTE LITERARE
ȘI NONLITERARE,
DE EXERCIȚII, JOCURI ȘI GLUME

CLASA a VII-a

Editura Emia

Octavian GOGA
(1881-1938)

MAMA

E plin în jur de noi muzeul,
Și pare-un templu minunat,
În care mii de robi ai vieții
Vin să se spele de păcat.
Sunt călători din largul lumii,
Ce-au pribegit pe ocean,
Să-și scalde ochii în lumina
Din pânzele lui Tizian.

Stau toți cu mintea-ngenuncheată
Și-i mut 'cucernicul popor,
Eternitatea prinsă-n cadre
Își poartă sfântul ei fior.
Învins de taina mare-a clipei,
Se-nchină sufletul supus
În fața vesnicei icoane
Cu răstignirea lui Isus.

Ce blând se uită chinuitul
De sub coroana lui de spini,
Lumina resemnării mute
E scrisă-n ochii lui senini.
Nu-l dor piroanele din carne,
Zâmbește pașnic, iertător,
el știe că de veci învie
Acei ce pentru alții mor.

La poala crucii e Maria,
Și-n chipul ei, nespus de trist,
A zugrăvit un chin sălbatic

Penelul meșter de artist.
Ea-și frânge mâinile și gême,
În gândul ei a-ncremenit
Nu Dumnezeul, care-nvie,
Copilul ei, care-a murit.

O văd și mă întreb, pe gânduri,
De rostul nepătrunsei firi:
De ce și chinul unei mame
E-n prețul unei mântuirii?
O văd și simt în suflet patimi
Din traiul nostru măsurat,
Toți răstigniții mici ai sorții
Pe rând, în minte, mi s-abat...

Și stau pierdut... În jur de mine
Se schimbă-al oamenilor val...

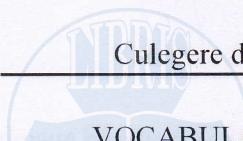
.....

Ce-o fi făcând acum o mamă
Acolo-n satul din Ardeal?...

Nichifor CRAINIC
(1889-1972)

POETUL

De mic, o tată, m-ai crescut în dorul
De-a tălmăci a firii largă carte,
Mi-ai revărsat în inimă fiorul
Câmpilor desfelenite-n Marte.

VOCABULAR

roșcovă/ roșcove = fruct dulce și comestibil al unui arbore originar din Arabia

a da cu tifla = a face un gest batjocoritor

mojic = persoană prost crescută, obraznică

arie = loc neted și bătătorit unde se treieră cerealele

a vântura = a lăsa să cadă boabele de cereale de la o mică înălțime pentru a se împrăștia ceea ce nu este folositor

a trage nădejdea = a nădăjdui

a ieși în pagubă = a încheia ceva fără nici un folos material, pierzând bani și timp

A. P. CEHOV
(1860-1904)

CAMELEONUL

Comisarul de poliție Ociuemelov trece prin piață în manta nouă și cu o legăturică în mâna. În urma lui, un vardist roșcovan duce sub braț un ciurel plin cu agrișe confiscate. Împrejur, tăcere adâncă. În piață, nici țipenie... Ușile dughenelor și cărciumilor stau căscate, ca niște guri flămânde, și se uită jalnic la cele orânduite de Dumnezeu. În fața lor nu se vede nici măcar un cerșetor.

- Care va să zică, muști, blestematule! – aude dintr-o dată comisarul. Puneți mâna pe el, fraților! Astăzi nu mai e slobod să muști. Ține-l! Aha!

Se aude un chelălăit strident. Ociuemelov se uită înspre partea de unde vine tărăboiul și vede o javră dând buzna în trei picioare pe poarta depozitului de cherestea a lui Pciughin și uitându-se speriată înapoi. În urma ei aleargă un individ cu vesta descheiată peste o cămașă de stambă cu pieptii scrobiți. Deodată face un salt înainte, ca și cum s-ar arunca în ot, cade la pământ și prinde câinele de picioarele dinapoi. Se aude iar

un chelălit și strigătul: „Puneți mâna pe el!”

Capete somnoroase răsar în pragul dughenelor și, cât ai clipi, în fața depozitului de cherestea lumea, ieșită ca din pământ, se strânge ciopor.

- Trebuie că-i o dezordine, înălțimea-voastră, spune vardistul.

Ociumelov face la stânga și se îndreaptă către grup. Cetățeanul cu vesta descheiată stă în fața porții depozitului și, ținând mâna dreaptă ridicată, arată mulțimii un deget care-i săngerează. Pe față sa de om beat parcă ar sta scris: „Am să de jupoii de viu, javră afurisită!” Până și degetul lui arată ca un semn al victoriei.

Ociumelov recunoaște în el pe meșterul bijutier Hriukin. Iar în mijlocul cercului de gură-cască, tremurând din tot trupul, cu labele dinainte răschirate, stă autorul tărăboiului: un pui de ogar alb, cu o pată gălbuiie pe spate și cu botul ascuțit. Ochii lui umezi sunt triști și speriați.

- Ce s-a întâmplat? – întrebă Ociumelov, croindu-și drum prin mulțime. De ce v-ați strâns aici? Ce-i cu degetul tău? Cine a strigat?

- Îmi vedeam de treabă, înălțimea-voastră, începe Hriukin să se fânguie, tușind cu pumnul la gură. Mă duceam să mă înțeleg pentru niște leme cu Mitri Mitrici, când, haț, aşa, nitam-nisam, potaia asta mă apucă de deget! Să-mi fie cu iertare, dar eu sunt un om care muncește... meseria mea e gingășă. Trebuie să mi se dea despăgubiri, fiindcă s-ar putea să stau o săptămână fără să mă pot folosi de deget. Eu nu știu, înălțimea-voastră, să fie scris în vreo lege că trebuie să pătimești din pricina lighioanelor. Dacă-i vorba ca fiecare să înceapă să muște, apăi atunci la ce să mai trăiască omul pe pământ?

- Hm! Bine... rostește cu asprime Ociumelov, tușind și ridicând din sprâncene. Bine... Al cui e câinele? Las' că v-arăt eu! O să vă-nvăț minte să vă mai lăsați câinii să umble haiui pe străzi! E timpul să ne ocupăm de ăștia care nu vor să respecte regulamentele! Când proprietarul lui o să fie pus la amendă, o să știe ce-i aia un câine și alte animale vagabonde! Îl învăț eu minte! Eldârin, poruncește el vardistului, află al cui e câinele și dresează proces-verbal. Iar lighioana să fie ucisă, fără întârziere! Cu siguranță că e turbată... Al cui e câinele, vă-ntreb?

- Îmi pare, își dă cineva cu părerea, că-i al lui don gheneral Jigalov.

- Al domnului general Jigalov?! Hm, Eldârin, scoate-mi mantaua...